

illi Adae, quod eum noverat minime servaturum; nihil autem deus superfluum facit; ergo non est scriptura ex deo'. hoc enim obiciunt qui V. non recipiunt T. et has interserunt quaestiones". In der Widerlegung bemerkt Ambrosius (Origenes) u. a.: „Si a deo factus est ille, ut dicunt, operator hominis, quomodo bonus deus operatorem mali fecit?"

De parad. VIII, 40: „Iterum hinc aliam faciunt quaestionem, ut ad invicem mandati eius, quod diximus in hominis opinione consistere, hanc ipsam opinionem impressam a deo nobis tamquam praescriptum divinae legis accusent. ‚noverat‘, inquiunt, ‚hominem peccaturum, qui creavit eum et has opiniones boni et mali impressit, annon noverat? ut si dixeris quia non noverat, alienum a maiestate dei sentias; si autem dixeris quia sciens deus peccaturum hominem, communes tamen opiniones ei boni et mali impressit, ut propter admixtionem malorum vitae perpetuitatem servare non posset, sicut in illo non praesagum futuri, ita in hoc non bonum deum significare videris. atque hinc argumentantur, ‚quia non est creatura hominis a deo facta‘. nam sicut supra ostendimus eos dicere, ‚quod non est mandatum dei‘, sic et hic dicunt: ‚Non ergo creatura hominis a deo, quia deus malum non facit; homo autem opinionem accepit mali, dum a malis praecipitur abstinere.‘ hoc autem genere alium bonum deum, alium operatorem hominis conantur asserere.“

De parad. VIII, 41: „Dicunt ‚quomodo bonus deus, qui non solum passus est introire in hunc mundum malitiam, sed etiam in tantam confusionem venire permisit?‘“ (Ob auch VI, 34; IX, 42; XI, 52 auf Apelles zurückgehen, ist mindestens zweifelhaft).

Orig., Hom. XVI, 3 in Gen. (Lomm. T. VIII p. 274) zu c. 12, 10 mag Apelles gemeint sein, wenn Orig. sagt, daß hier der sermo scripturae divinae nach dem Urteil einiger „incaute et imperite compositus“ sei.

Apelles mag gemeint sein (oder Marcion; s. dort), wenn es Orig., Hom. VII, 1 in Num. (T. X p. 54) heißt: „Haeretici, qui